

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (deviata rozšírená komora)

z 15. septembra 2021 *

„Štátna pomoc – Individuálna pomoc na prevádzku veterných elektrární na mori – Povinnosť vykupovať elektrickú energiu za vyššiu cenu, ako je trhovú cenu – Fáza predbežného preskúmania – Rozhodnutie o nevznesení námietok – Žaloba o neplatnosť – Článok 1 písm. h) nariadenia (EÚ) 2015/1589 – Postavenie dotknutej osoby – Rybárske podniky – Výstavba veterných elektrární v rybolovných oblastiach – Konkurenčný vzťah – Neexistencia – Riziko dotknutosti záujmov rybárskych podnikov poskytnutím spornej pomoci – Neexistencia – Neexistencia priamej a osobnej dotknutosti – Neprípustnosť“

Vo veci T-777/19,

Coopérative des artisans pêcheurs associés (CAPA) Sarl, so sídlom v Tréporte (Francúzsko),
a ďalší žalobcovia, ktorých mená sú uvedené v prílohe¹, v zastúpení: M. Le Berre, advokát,

žalobcovia,

ktorých v konaní podporujú:

Comité régional des pêches maritimes et des élevages marins des Hauts-de-France (CRPMEM), so sídlom v Boulogne-sur-Mer (Francúzsko),

Fonds régional d'organisation du marché du poisson (FROM NORD), so sídlom v Boulogne-sur-Mer,

Organisation de producteurs CME Manche-Mer du Nord (OP CME Manche-Mer du Nord),
so sídlom v Porteli (Francúzsko),

v zastúpení: A. Durand, advokátka,

vedľajší účastníci konania,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: B. Stromsky a A. Bouchagiar, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk prednesu: francúzština.

¹ Zoznam ďalších žalobcov je priložený iba k zneniu oznámenému účastníkom konania.

ktorú v konaní podporuje:

Francúzska republika, v zastúpení: E. de Moustier, P. Dodeller a T. Stehelin, splnomocnení zástupcovia,

Ailes Marines SAS, so sídlom v Puteaux (Francúzsko), v zastúpení: M. Petite a A. Lavenir, advokáti,

Éoliennes Offshore des Hautes Falaises SAS, so sídlom v Paríži (Francúzsko),

Éoliennes Offshore du Calvados SAS, so sídlom v Paríži,

Parc du Banc de Guérande SAS, so sídlom v Paríži,

v zastúpení: J. Derenne a D. Vallindas, advokáti,

a

Éoliennes en Mer Dieppe Le Tréport SAS, so sídlom v Dieppe (Francúzsko),

Éoliennes en Mer Îles d'Yeu et de Noirmoutier SAS, so sídlom v Nantes (Francúzsko),

v zastúpení: C. Lemaire a A. Azzi, advokáti,

vedľajší účastníci konania,

ktorej premetom je návrh podaný na základe článku 263 ZFEÚ na zrušenie rozhodnutia Komisie C(2019) 5498 final z 26. júla 2019 o štátnej pomoci SA.45274 (2016/NN), SA.45275 (2016/NN), SA.45276 (2016/NN), SA.47246 (2017/NN), SA.47247 (2017/NN) a SA.48007 (2017/NN), ktorú poskytla Francúzska republika v prospech šiestich veterných elektrární na mori (Courseulles-sur-Mer, Fécamp, Saint-Nazaire, Îles d'Yeu a Noirmoutier, Dieppe a Le Tréport, Saint-Brieuc),

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora),

v zložení: predseda komory M. van der Woude, sudcovia M. J. Costeira, D. Gratsias (spravodajca), M. Kāņčeva a T. Perišin,

tajomník: L. Ramette, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. júna 2021,

vyhlásil tento

Rozsudok

Skutkový stav a okolnosti predchádzajúce sporu

Skutkový rámec

- 1 Prvá žalobkyňa, spoločnosť Coopérative des artisans pêcheurs associés (CAPA) Sarl, bola založená rybármi z obce Tréport (Francúzsko) a okolitých prístavov s cieľom združovať nákup a ďalší predaj palív, mazív a tukov. Druhým až jedenástym žalobcom (ďalej len „žalujúci rybári“) sú rybárske podniky alebo podnikatelia v odvetví rybolovu so sídlom okrem iného v Tréporte, Erquy (Francúzsko) a Noirmoutier (Francúzsko), ktorí vykonávajú drobný rybolov pri francúzskom pobreží Lamanšského prielivu alebo Atlantického oceánu.
- 2 Spoločnosti Ailes Marines SAS (ďalej len „AM“), Éoliennes Offshore des Hautes Falaises SAS (ďalej len „EOHF“), Éoliennes Offshore du Calvados SAS (ďalej len „EOC“), Parc du Banc de Guérande SAS (ďalej len „PBG“), Éoliennes en Mer Dieppe Le Tréport SAS (ďalej len „EMDT“) a Éoliennes en Mer Îles d’Yeu a Noirmoutier SAS (ďalej len „EMYN“), ktoré sú vedľajšími účastníkmi a ktoré v konaní podporujú Európsku komisiu (ďalej len „príjemcovia spornej pomoci“), sú spoločnosti založené na prevádzku veterných elektrární na mori v Saint-Brieuc (Francúzsko, ďalej len „projekt de Saint-Brieuc“), vo Fécampe (Francúzsko, ďalej len „projekt Fécamp“), v Courseulles-sur-Mer (Francúzsko, ďalej len „projekt Courseulles-sur-Mer“), Saint-Nazaire (Francúzsko, ďalej len „projekt Saint-Nazaire“), Dieppe (Francúzsko) a Tréporte (ďalej len „projekt Dieppe/Le Tréport“) a na ostrovoch Îles d’Yeu a Noirmoutier (Francúzsko, ďalej len „projekt Îles d’Yeu/Noirmoutier“).
- 3 Po ukončení prvého verejného obstarávania, ktoré prebehlo v roku 2011, francúzske orgány vybrali ponuku spoločnosti Éolien Maritime France (EMF) pre časť zahŕňajúcu projekty Saint-Nazaire, Fécamp a Courseulles-sur-Mer a ponuku AM pre projekt Saint-Brieuc. Prevádzka týchto projektov bola schválená výnosom z 18. apríla 2012.
- 4 Po ukončení druhého verejného obstarávania, ktoré prebehlo v roku 2013, francúzske orgány vybrali viazanú ponuku konzorcia tvoreného spoločnosťami ENGIE, EDP Renewables a Neoen Marine pre projekty Îles d’Yeu/Noirmoutier a Dieppe/Le Tréport. Prevádzka týchto projektov bola schválená výnosom z 1. júla 2014.
- 5 Predmetných šesť projektov by malo viesť k výstavbe prvých veterných elektrární na mori prevádzkovaných vo Francúzsku. Tieto veterné elektrárne by mali dodávať celkom 10,8 terawatthodín ročne, čo predstavuje približne 2 % celkovej ročnej výroby elektrickej energie vo Francúzsku. Ich predpokladaná životnosť je 25 rokov od uvedenia do prevádzky. Týchto šesť projektov zaberá morské oblasti, ktoré využívajú na rybolov najmä žalujúci rybári.
- 6 Ku dňu vydania rozhodnutia Komisie C(2019) 5498 final z 26. júla 2019 o štátnej pomoci SA.45274 (2016/NN), SA.45275 (2016/NN), SA.45276 (2016/NN), SA.47246 (2017/NN), SA.47247 (2017/NN) a SA.48007 (2017/NN), ktorú poskytla Francúzska republika v prospech šiestich veterných elektrární na mori (Courseulles-sur-Mer, Fécamp, Saint-Nazaire, Îles d’Yeu a Noirmoutier, Dieppe a Le Tréport, Saint-Brieuc) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), sa výstavba týchto elektrární nezačala najmä z dôvodu žalôb podaných na francúzske súdy. Ich uvedenie do prevádzky je naplánované na roky 2022 až 2024 v závislosti od ukončenia týchto sporov.

- 7 Predmetné projekty sú dotované prevádzkovou pomocou vo forme povinnosti vykupovať elektrickú energiu za vyššiu cenu, ako je trhovú cenu, ktorú má spoločnosť EDF Obligation d'achat (EDF-OA), pričom dodatočné náklady plne kompenzuje štát (ďalej len „sporná pomoc“). Tento mechanizmus vychádza z ustanovení článkov L. 121-7, L. 311-10 a L. 311-12 francúzskeho code de l'énergie (Zákonník o energetike).

Správne konanie

- 8 Francúzske orgány oznámili Komisii spornú pomoc na projekty Courseulles-sur-Mer, Fécamp a Saint-Nazaire 29. apríla 2016, na projekty Îles d'Yeu/Noirmoutier a Dieppe/Le Tréport 6. januára 2017 a pokiaľ ide o projekt Saint-Brieuc 12. apríla 2017.
- 9 Keďže výstavba dotknutých veterných elektrární na mori sa ešte nezačala, francúzske orgány sa rozhodli opätovne prerokovať pôvodne priznané výkupné ceny.
- 10 Dňa 9. júna 2018 podali dvaja zo žiadajúcich rybárov Komisii sťažnosť týkajúcu sa pomoci na projekt Saint-Brieuc.
- 11 Komisia predložila 29. júna 2018 žiadosť o doplňujúce informácie týkajúce sa stavu opätovného prerokovania výkupných cien. Dňa 6. decembra 2018 francúzske orgány informovali Komisiu o výsledku tohto opätovného prerokovania, ktoré viedlo k zníženiu týchto cien.
- 12 Niektorí žalujúci rybári podali 18. decembra 2018 Komisii sťažnosť týkajúcu sa spornej pomoci poskytnutej na projekty Dieppe/LeTréport, Fécamp a Courseulles-sur-Mer.
- 13 Dňa 23. januára 2019 Komisia informovala osoby, ktoré podali sťažnosti uvedené v bodoch 10 a 12 vyššie, že ich nepovažuje za dotknuté osoby v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 9). Podľa Komisie sa teda žiadosť týchto osôb nemohla preskúmať ako „formálna sťažnosť v zmysle článku 24 ods. 2 [uvedeného nariadenia]“. Listami z 21. februára 2019 tieto osoby toto stanovisko spochybnili.
- 14 Dňa 28. marca 2019 podalo Komisii sťažnosť týkajúcu sa spornej pomoci poskytnutej na projekty Saint-Nazaire a Îles d'Yeu/Noirmoutier niekoľko osôb vrátane jedného zo žalujúcich rybárov.
- 15 Dňa 3. apríla 2019 Komisia zamietla sťažnosť uvedenú v predchádzajúcom bode z rovnakých dôvodov, aké uviedla vo svojom liste z 23. januára 2019. Listom z 12. apríla 2019 dotknuté osoby toto stanovisko spochybnili.
- 16 Dňa 26. júla 2019 Komisia prijala napadnuté rozhodnutie.

Napadnuté rozhodnutie

- 17 V prvom rade Komisia opísala spornú pomoc (body 9 až 60 napadnutého rozhodnutia) a následne konštatovala, že predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Po prvé totiž uviedla, že z dôvodu mechanizmu výkupných cien opísaného v bode 7 vyššie je financovanie týchto opatrení založené na štátnych prostriedkoch a že ich možno pripísať štátu. Po druhé uviedla, že tieto opatrenia priznávajú v dotknutých oblastiach selektívnu výhodu výrobcem elektrickej energie z veternej energie na mori. Po tretie uviedla, že vzhľadom na prepojenie francúzskej

elektrickej siete s elektrickou sieťou viacerých ďalších členských štátov môžu uvedené opatrenia narušiť obchod s elektrickou energiou medzi Francúzskom a týmito členskými štátmi (body 61 až 70 napadnutého rozhodnutia).

- 18 V druhom rade Komisia konštatovala, že sporná pomoc je protiprávna, keďže nebola oznámená vopred, a následne posúdila zlučiteľnosť tejto pomoci s vnútorným trhom s ohľadom na článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ a na oddiely 3.1.6.2 (prevádzková pomoc na obnoviteľné zdroje energie) a 3.2 (motivačný účinok a nevyhnutnosť pomoci) usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z 1. apríla 2008 (Ú. v. EÚ C 82, 2008, s. 1, ďalej len „usmernenia z roku 2008“), a najmä na ich bod 109 (body 71 až 76 napadnutého rozhodnutia).
- 19 V tejto súvislosti po prvé uviedla, že sporná pomoc prispieva k dodržiavaniu cieľov stanovených vnútroštátnymi normami a právom Únie, pokiaľ ide o podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie vo Francúzsku, a teda k boju proti zmene klímy (body 77 až 79 napadnutého rozhodnutia).
- 20 Po druhé konštatovala, že sporná pomoc je potrebná na nápravu zlyhania trhu. Domnievala sa teda, že francúzske orgány preukázali, že príslušné výrobné náklady v rámci dotknutých projektov („levelised costs of electricity“, LCOE) sú podstatne vyššie ako trhové ceny a že z dôvodu negatívnej ziskovosti týchto projektov boli výkupné ceny stanovené týmito orgánmi potrebné na to, aby motivovali hospodárske subjekty k ich realizácii (body 80 až 86 napadnutého rozhodnutia).
- 21 Po tretie Komisia konštatovala, že sporná pomoc spĺňa podmienky na splnenie požiadavky proporcionality. Najprv totiž uviedla, že mechanizmus spornej pomoci zabezpečuje, aby sa kompenzácia poskytovala za rozdiel medzi nákladmi na výrobu elektriny a základnou cenou elektriny. Ďalej konštatovala, že proces výberu prevádzkovateľov sa uskutočnil nediskriminačným, transparentným a otvoreným spôsobom. Napokon vzhľadom na očakávanú mieru návratnosti každého z predmetných projektov, ktorá odrážala bežnú úroveň ziskovosti, ktorú možno očakávať od podobnej investície, a na záväzky francúzskych orgánov sledovať vývoj nákladov, Komisia usúdila, že sporná pomoc je obmedzená na minimum a že opatrenia zamýšľané týmito orgánmi sú vhodné na zabránenie nadmernej kompenzácií (body 87 až 106 napadnutého rozhodnutia).
- 22 Po štvrté Komisia konštatovala, že vzhľadom na celkovú kapacitu dotknutých projektov a objem vyrobenej elektrickej energie vo vzťahu k veľkosti francúzskeho trhu s elektrickou energiou bude mať sporná pomoc len obmedzený dopad na obchod medzi členskými štátmi (body 107 a 108 napadnutého rozhodnutia).
- 23 Na základe analýzy pripomenutej v bodoch 19 až 22 vyššie Komisia dospela k záveru, že pozitívne účinky každého prípadu spornej pomoci na životné prostredie prevažujú nad prípadnými negatívnymi účinkami narušenia hospodárskej súťaže. Okrem toho uviedla, že keďže financovanie tejto pomoci sa zakladá na poplatku, ktorý nezaťažuje elektrickú energiu, neexistuje riziko diskriminácie podľa článkov 30 a 110 ZFEÚ. Komisia preto konštatovala, že táto pomoc je zlučiteľná s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, a z tohto dôvodu sa rozhodla nevzniesť námietky (body 109 až 117 napadnutého rozhodnutia).

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 24 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 12. novembra 2019 žalobcovia podali túto žalobu.
- 25 Komisia predložila svoje vyjadrenie k žalobe 13. februára 2020.
- 26 Dňa 9. marca 2020 AM podala návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník konania na podporu návrhov Komisie. Žalobcovia predložili pripomienky k tomuto návrhu 31. marca 2020.
- 27 Dňa 13. marca 2020 Francúzska republika podala návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník konania na podporu návrhov Komisie.
- 28 Dňa 17. marca 2020 EOHF, EOC, PBG, EMDT a EMYN podali každý za seba návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník konania na podporu návrhov Komisie.
- 29 Dňa 18. marca 2020 Comité régional des pêches maritimes et des élevages marins des Hauts-de-France (CRPMEM), neziskové združenie Fonds régional d'organisation du marché du poisson (FROM NORD) a námorná družstevná spoločnosť s premenlivým základným kapitálom Organisation de producteurs CME Manche-Mer du Nord (CME), ktoré sú organizáciami profesionálnych rybárov pôsobiacich v rybolovných oblastiach východnej časti Lamanšského prielivu (ďalej spoločne len „CRPMEM a i.“), ktorých členmi sú niektorí žalujúci rybári, podali spoločný návrh na vstup do konania ako vedľajší účastníci konania na podporu návrhov žalobcov. V ten istý deň podali ďalšie dva návrhy na vstup do konania ako vedľajší účastníci konania jednak obec Erquy a jednak spoločne obce Tréport a Mers-les-Bains (Francúzsko).
- 30 Žalobcovia predložili repliku 19. mája 2020.
- 31 Dňa 20. mája 2020 žalobcovia predložili pripomienky k návrhom na vstup vedľajších účastníkov do konania uvedeným v bodoch 27 až 29 vyššie. Komisia predložila pripomienky k návrhom uvedeným v bode 29 vyššie a spochybnila ich prípustnosť.
- 32 Uznesením z 24. júla 2020 predsedníčka deviatej komory vyhovel návrhom, ktoré podali AM, EOHF, EOC, PBG, EMDT a EMYN na vstup do konania ako vedľajší účastníci konania. Rozhodnutím z toho istého dňa vyhovel návrhu, ktorý podala Francúzska republika na vstup do konania ako vedľajší účastník konania.
- 33 Komisia predložila dupliku 25. augusta 2020.
- 34 Uznesením z 21. septembra 2020, CAPA a i./Komisia (T-777/19, neuvverejnené, EU:T:2020:452), predsedníčka deviatej komory vyhovel návrhu na vstup vedľajšieho účastníka konania, ktorí podali CRPMEM a i., a zamietla návrh obce Erquy, ako aj návrh obcí Tréport a Mers-les-Bains.
- 35 Dňa 6. októbra 2020 AM predložila svoje vyjadrenie vedľajšieho účastníka konania. Francúzska republika, EOHF, EOC, PBG, EMDT a EMYN predložili svoje vyjadrenia vedľajších účastníkov konania 7. októbra 2020. Dňa 26. novembra 2020 žalobcovia a Komisia predložili svoje pripomienky k týmto jednotlivým vyjadreniam.

- 36 Dňa 3. decembra 2020 CRPMEM a i. predložili svoje vyjadrenie vedľajších účastníkov konania. Žalobcovia predložili svoje pripomienky k tomuto vyjadreniu 20. januára 2021 a Komisia tak urobila 21. januára 2021.
- 37 Žalobcovia požiadali o stanovenie pojednávania 12. februára 2021.
- 38 Dňa 16. apríla 2021 Všeobecný súd na návrh deviatej komory rozhodol podľa článku 28 svojho rokovacieho poriadku o postúpení veci rozšírenému rozhodovaciemu zloženiu.
- 39 Opatrením na zabezpečenie priebehu konania z 3. mája 2021 Všeobecný súd vyzval žalobcov, aby písomne poskytli určité spresnenia skutkového stavu, a žalobcovia na túto žiadosť odpovedali 31. mája 2021.
- 40 Šiesty až jedenásty žalobca podali 4. júna 2021 návrh na nariadenie predbežného opatrenia na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, ako aj na prijatie ďalších predbežných opatrení smerujúcich v podstate k pozastaveniu uplatňovania tohto rozhodnutia.
- 41 Z dôvodu prekážky vo výkone funkcie jedného člena rozhodovacieho zloženia určil predseda Všeobecného súdu 7. júna 2021 sám seba na jeho doplnenie. V ten istý deň sa konalo pojednávanie. Po pojednávaní bola ukončená ústna časť konania.
- 42 Uznesením z 2. júla 2021, Bourel a i./Komisia (T-777/19 R, neuvyverejnené, EU:T:2021:407), podpredseda Všeobecného súdu zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia uvedený v bode 40 vyššie a rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.
- 43 Žalobcovia navrhujú, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
  - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania,
  - zaviazal vedľajších účastníkov konania, ktorí v konaní podporujú Komisiu, aby znášali svoje vlastné trovy konania.
- 44 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
  - uložil žalobcom povinnosť nahradiť trovy konania,
  - uložil CRPMEM a i. povinnosť nahradiť trovy konania po tom, čo vstúpili do konania ako vedľajší účastníci konania.
- 45 Francúzska republika navrhuje, aby Všeobecný súd zamietol žalobu.
- 46 AM, EOHF, EOC, PBG, EMDT a EMYN navrhujú, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
  - uložil žalobcom povinnosť nahradiť trovy konania.

- 47 CRPMEM a i. navrhujú, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
  - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

- 48 Komisia bez toho, aby formálne vzniesla námietku neprípustnosti tvrdí, že žaloba je neprípustná.
- 49 Komisia uvádza, že žalobcovia nie sú dotknutými osobami v zmysle článku 108 ods. 2 ZFEÚ, ktoré sú oprávnené podať žalobu na ochranu svojich procesných práv, a že *a fortiori* nepreukázali, že majú osobitné postavenie v zmysle rozsudku z 15. júla 1963, Plaumann/Komisia (25/62, EU:C:1963:17), ktoré by im umožnilo spochybníť dôvodnosť rozhodnutia o posúdení spornej pomoci.
- 50 Na jednej strane, pokiaľ ide o postavenie dotknutej osoby, Komisia najmä tvrdí, že úvahy obsiahnuté rozsudku z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), nemožno použiť v prejednávanej veci. Podľa Komisie sa totiž na rozdiel od žalobcov v tejto veci, žalobcovia v prejednávanej veci nenachádzajú v konkurenčnom vzťahu s príjemcami spornej pomoci. Na druhej strane, pokiaľ ide o priamu dotknutosť žalobcov, Komisia tvrdí, že žalujúci rybári sú predovšetkým dotknutí regulačnými rozhodnutiami francúzskych orgánov vyhradiť určité oblasti na výrobu elektrickej energie, alebo im dokonca zakázať prístup do týchto oblastí. Naopak poskytnutie spornej pomoci a napadnuté rozhodnutie majú len nepriamy vplyv na ich materiálnu situáciu. Okrem toho Komisia tvrdí, že výstavba dotknutých veterných elektrární na mori má na materiálnu situáciu žalujúcich rybárov menší vplyv, než ako žalobcovia tvrdia. Napokon, pokiaľ ide o prvú žalobkyňu, Komisia tvrdí, že nevykonáva rybolovnú činnosť.
- 51 Žalobcovia tvrdia, že sú dotknutými osobami v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia 2015/1589, pričom vychádzajú najmä z bodov 63 až 65 rozsudku z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341).
- 52 Pokiaľ ide o žalujúcich rybárov, títo po prvé tvrdia, že ich rybolovná činnosť podlieha geografickému vymedzeniu, ktoré závisí od rybolovných zdrojov, meteorologických rizík a regulácií jednotlivých odvetví rybolovných oblastí, ako aj od právnej úpravy uplatniteľnej na typy plavidiel, ktoré používajú, a na príslušné oprávnenia na vedenie plavidla. Námorný priestor, v ktorom by mohli vykonávať svoje činnosti, je tak určený alebo ho možno určiť podľa ich domovského prístavu alebo prístavu, ktorý využívajú *ad hoc*. Oblasti dotknuté predmetnými projektmi pritom zaberajú významnú časť tohto priestoru a rybári ich niekedy prednostne využívajú na svoje činnosti.
- 53 Po druhé žalujúci rybári tvrdia, že dotknuté projekty budú mať predvídateľný vplyv na ich činnosť, a to jednak z dôvodu plánovaných regulačných obmedzení plavby v oblastiach dotknutých týmito projektmi a jej neistej uskutočniteľnosti v uvedených oblastiach a v ich okolí, a jednak z dôvodu možného negatívneho vplyvu uvedených projektov na morské prostredie a rybolovné zdroje.
- 54 Po tretie žalujúci rybári zdôrazňujú, že analogicky s rozsudkom 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), sa prístup do oblastí námorného priestoru určených ako lokality dotknutých projektov a ich využívanie musia považovať za „surovinu“ v zmysle tohto

rozsudku, takže sú z tohto dôvodu v konkurenčnom vzťahu s prevádzkovateľmi týchto projektov. V replike dodávajú, že definícia pojmu „dotknutá osoba“ v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia 2015/1589 nie je striktne podmienená konkurenčným vzťahom.

- 55 Pokiaľ ide o prvú žalobkyňu, ktorej klientelu tvoria rybári z obce Tréport a okolitých prístavov, projekty Dieppe/Le Tréport, Fécamp a Courseulles-sur-Mer sa budú priamo dotýkať jej činnosti, ktorú nebude možné diverzifikovať nad rámec tejto klientely a umiestnenia týchto projektov.
- 56 Na podporu námietky neprípustnosti vznesenej Komisiou Francúzska republika, AM, EOHF, EOC, PBG, EMDT a EMYN v podstate predkladajú podobnú argumentáciu. Vo svojich pripomienkach k vyjadreniu týchto vedľajších účastníkov konania žalobcovia túto argumentáciu spochybňujú.
- 57 CRPMEM a i. v podstate predkladajú podobnú argumentáciu ako žalobcovia. Komisia vo svojich pripomienkach k vyjadreniu vedľajších účastníkov konania, ktoré predložili CRPMEM a i., túto argumentáciu spochybňuje.

Úvodné poznámky

- 58 Na úvod treba pripomenúť, že podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ, pokiaľ Komisia usúdi, že zámer pomoci je nezlučiteľný s vnútorným trhom, bezodkladne začne konanie vo veci formálneho zisťovania podľa odseku 2 toho istého článku. V súlade s prvým pododsekom uvedeného odseku 2, ak v rámci tohto konania po výzve, aby dotknuté osoby predložili svoje pripomienky, okrem iného zistí, že poskytnutá pomoc je nezlučiteľná s vnútorným trhom, rozhodne o tom, že dotknutý štát túto pomoc v lehote stanovenej Komisiou zruší alebo upraví.
- 59 Článok 4 nariadenia 2015/1589 však stanovuje fázu predbežného preskúmania opatrení pomoci, ktorej cieľom je umožniť Komisii vytvoriť si prvotný názor o zlučiteľnosti predmetnej pomoci s vnútorným trhom.
- 60 Článok 4 ods. 3 nariadenia 2015/1589 stanovuje, že ak Komisia zistí, že opatrenie, pokiaľ patrí do pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ, nevyvoláva pochybnosti o jeho zlučiteľnosti s vnútorným trhom, prijme rozhodnutie o nevznesení námietok. Takéto rozhodnutie predstavuje implicitné odmietnutie začať konanie vo veci formálneho zisťovania stanovené v článku 108 ods. 2 ZFEÚ a v článku 6 ods. 1 vyššie uvedeného nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, bod 45).
- 61 Naopak podľa článku 4 ods. 4 nariadenia 2015/1589 platí, že ak Komisia zistí, že vznikli pochybnosti, čo sa týka zlučiteľnosti oznámeného opatrenia s vnútorným trhom, musí prijať rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania. Podľa článku 6 ods. 1 tohto nariadenia sa takýmto rozhodnutím vyzve dotknutý členský štát a ďalšie dotknuté osoby, aby predložili svoje pripomienky v stanovenej lehote.
- 62 Z týchto ustanovení teda vyplýva, že každá dotknutá osoba v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia 2015/1589 je priamo a osobne dotknutá rozhodnutím o nevznesení námietok. Osoby, v ktorých prospech sú stanovené procesné záruky podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ a článku 6 ods. 1 vyššie uvedeného nariadenia, totiž môžu dosiahnuť ich dodržanie len vtedy, keď majú možnosť napadnúť toto rozhodnutie na súde Európskej únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, bod 47 a citovanú judikatúru).

- 63 Podľa článku 1 písm. h) nariadenia 2015/1589 sa za dotknutú osobu okrem iného považuje akákoľvek osoba, podnik alebo združenie podnikov, ktorých záujmy by mohli byť ovplyvnené poskytnutím pomoci, najmä príjemca pomoci, konkurujúce si podniky a profesijné združenia. Inými slovami, ide teda o neurčitý okruh osôb (pozri rozsudok z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, bod 63 a citovanú judikatúru).
- 64 Okrem toho, aby sa osoba, podnik alebo združenie podnikov mohli kvalifikovať ako dotknuté osoby, je dôležité, aby z právneho hľadiska dostatočne preukázali, že pomoc môže mať konkrétny vplyv na ich situáciu (rozsudok z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, bod 65 a citovanú judikatúru).
- 65 Naopak, ak žalobca spochybní dôvodnosť rozhodnutia o posúdení pomoci ako takej, samotná skutočnosť, že ho možno považovať za dotknutú osobu v zmysle článku 108 ods. 2 ZFEÚ nemôže postačovať na uznanie prípustnosti žaloby. Musí teda preukázať, že má osobitne postavenie v zmysle rozsudku z 15. júla 1963, Plaumann/Komisia (25/62, EU:C:1963:17). Bolo by to tak najmä v prípade, ak by postavenie žalobcu na trhu bolo podstatne ovplyvnené pomocou, ktorá je predmetom sporného rozhodnutia (pozri rozsudok z 13. decembra 2005, Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, EU:C:2005:761, bod 37 a citovanú judikatúru).
- 66 Pokiaľ sa však žalobca domáha zrušenia rozhodnutia o nevznesení námietok, v podstate napáda skutočnosť, že rozhodnutie vydané Komisiou v súvislosti s dotknutou pomocou bolo prijaté bez toho, aby táto inštitúcia začala konanie vo veci formálneho zisťovania, čím boli porušené jeho procesné práva. Na to, aby žalobca uspel so svojím návrhom na zrušenie, môže uviesť akékoľvek žalobné dôvody, ktoré môžu preukázať, že posúdenie informácií a skutočností, ktoré mala Komisia k dispozícii počas fázy predbežného preskúmania oznámeného opatrenia, muselo vyvolať pochybnosti o zlučiteľnosti tohto opatrenia s vnútorným trhom. Použitie takýchto tvrdení preto nemôže mať za následok zmenu predmetu žaloby, ani podmienok jej prípustnosti. Naopak existencia pochybností o tejto zlučiteľnosti je práve dôkazom, ktorý treba predložiť, aby sa preukázalo, že Komisia bola povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania (pozri rozsudok z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, bod 59).
- 67 V prejednávanej veci, ako vyplýva z bodu 23 vyššie, je napadnuté rozhodnutie rozhodnutím o nevznesení námietok. Týmto rozhodnutím teda Komisia implicitne, ale nevyhnutne odmietla začať konanie vo veci formálneho zisťovania. Žalobcovia pritom tvrdia, že majú postavenie dotknutých osôb a uvádzajú dva žalobné dôvody, z ktorých prvý je založený na porušení ich procesných práv a druhý na nedostatku odôvodnenia. V rámci prvého žalobného dôvodu uvádzajú dôvody, pre ktoré podľa nich okolnosti prijatia napadnutého rozhodnutia a obsah tohto rozhodnutia preukazujú, že Komisia čelila závažným ťažkostiam, ktoré mali viesť k začatiu konania vo veci formálneho zisťovania. V rámci druhého žalobného dôvodu odkazujú na niektoré časti napadnutého rozhodnutia, ktoré už boli spochybnené v rámci prvého žalobného dôvodu, a tvrdia, že Komisia dostatočne neodôvodnila svoje posúdenie zlučiteľnosti spornej pomoci takým spôsobom, aby umožnila tretím dotknutým osobám pochopiť dôvody, pre ktoré sa domnievala, že neexistujú žiadne závažné ťažkosti.
- 68 S ohľadom na judikatúru citovanú v bodoch 62 až 66 vyššie teda postačuje, že žalobcovia preukázali, že v prejednávanej veci majú postavenie dotknutých osôb, čo je potrebné overiť ďalej. V rámci tohto preskúmania treba zistiť rozdiel medzi situáciou žalujúcich rybárov na jednej strane a situáciou prvej žalobkyne na strane druhej.

O postavení žalujících rybářův ako dotknutých osob

- 69 Argumentácia žalujících rybářův na podporu ich postavenia ako dotknutých osob je postavená na dvoch základoch, a to jednak na existencii konkurenčného vzťahu medzi ich činnosťami a činnosťami príjemcov spornej pomoci a jednak v každom prípade na riziku konkrétneho vplyvu tejto pomoci na ich situáciu. Tieto dva základy je potrebné preskúmať samostatne.

O existencii konkurenčného vzťahu medzi žalujúcimi rybármi a príjemcami spornej pomoci

- 70 Argumentácia žalujících rybářův vyvoláva otázku, či ich možno považovať za osoby, ktoré sú v konkurenčnom vzťahu s príjemcami spornej pomoci, a to z toho dôvodu, že analogicky so situáciou, ktorú skúmal Súdny dvor v rozsudku z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, bod 67), používajú tú istú „surovinu“.
- 71 Na úvod treba uviesť, že žalujúci rybári prostredníctvom tejto argumentácie netvrdia, že sú priamymi konkurentmi príjemcov spornej pomoci, teda že im konkurujú na trhoch, na ktorých títo príjemcovia spornej pomoci pôsobia, a to na trhoch s výrobou elektrickej energie. Napokon je zrejmé, že to tak nie je, keďže žalujúci rybári pôsobia len v odvetví drobného rybolovu. Pojem „dotknuté osoby“ v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia 2015/1589 sa však neobmedzuje na priamych konkurentov príjemcov dotknutej pomoci (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudky z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, bod 70, a z 10. decembra 2008, Kronoply a Kronotex/Komisia, T-388/02, neuvverejnený, EU:T:2008:556, bod 73).
- 72 Je pravda, že ako vyplýva zo znenia článku 1 písm. h) nariadenia 2015/1589, ako ho vykladá judikatúra, výraz „konkurujúce si podniky“ uvedený v tomto ustanovení, označuje len priamych konkurentov príjemcov dotknutej pomoci. Z jeho znenia a predovšetkým z príslovky „najmä“, ktorá okrem iného vkladá pojem „konkurujúce si podniky“ možno vyvodiť, že títo priami konkurenti nepochybne patria medzi „dotknuté osoby“ v zmysle článku 108 ods. 2 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, body 63 a 64, a z 3. septembra 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland a i./Komisia, C-817/18 P, EU:C:2020:637, bod 50 a citovanú judikatúru).
- 73 Naopak na rozdiel od takéhoto priameho konkurenčného vzťahu s príjemcom predmetnej pomoci nemôže taký nepriamy konkurenčný vzťah, ako je vzťah, na ktorý poukazujú žalujúci rybári, automaticky priznávať postavenie dotknutej osoby. Ako totiž vyplýva z bodu 65 rozsudku z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), takýto nepriamy konkurenčný vzťah nezavaruje tých, ktorí sa naň odvolávajú, aby z právneho hľadiska dostatočne preukázali, že dotknutá pomoc môže mať konkrétny vplyv na ich situáciu.
- 74 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Všeobecného súdu, ktorý bol preskúmaný Súdny dvorom v rámci odvolania, o ktorom rozhodol v rozsudku z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), žalobcovia, ktorými boli podniky vyrábajúce drevovláknité dosky, ako aj dosky z orientovaných triesok, a príjemca dotknutej pomoci, ktorým bol výrobca bučiny, používali vo svojom výrobnom procese tú istú surovinu, a to priemyselné drevo. Všeobecný súd preto dospel k záveru, že tieto podniky boli v konkurenčnom vzťahu ako odberatelia priemyselného dreva, pričom Súdny dvor konštatoval, že tento záver neobsahuje nesprávne právne posúdenie (pozri v tomto zmysle body 9, 10, 67 a 70 rozsudku Súdneho dvora).

- 75 V prejednávanej veci žalujúci rybári pôsobia v odvetví pobrežného drobného rybolovu, zatiaľ čo príjemcovi spornej pomoci prevádzkujú veterné elektrárne na mori s cieľom vyrábať elektrickú energiu predávanú na veľkoobchodnom trhu.
- 76 Ako teda zdôrazňujú Komisia a vedľajší účastníci konania, ktorí ju v konaní podporujú, trhy na ktorých žalujúci rybári a príjemcovia spornej pomoci predávajú svoje výrobky, sú úplne odlišné a ďalej ich výrobný proces nezahŕňa používanie tej istej „suroviny“. Pokiaľ ide o tento druhý aspekt, ako uvádzajú EMDT a EMYN, zatiaľ čo rybári odoberajú rybolovné zdroje, prevádzkovatelia veterných elektrární na mori využívajú kinetickú energiu vetra.
- 77 Toto konštatovanie nemôže byť spochybnené tvrdením žalujúcich rybárov, že za „surovinu“ v zmysle rozsudku z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), sa musí považovať prístup do oblastí, v ktorých majú byť predmetné projekty umiestnené, a ich využívanie.
- 78 Podľa bežného významu výrazu „surovina“, ktorý je použitý v rozsudku z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), tento výraz totiž označuje nespracovaný prírodný zdroj alebo výrobok, ktorý sa používa ako vstupný materiál v procese výroby tovaru. Ako teda zdôrazňuje AM, žalujúci rybári v replike nesprávne tvrdia, že uvedený rozsudok sa týka konkurenčného vzťahu pri využívaní spoločnej oblasti zásobovania drevom. Ako bolo totiž pripomenuté v bode 74 vyššie, z tohto rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd správne určil konkurenčný vzťah medzi žalobcami v tejto veci a príjemcom dotknutej pomoci ako odberateľmi na trhu s priemyselným drevom. Rovnako v prejednávanej veci nie je „surovinou“ pre ich hospodársku činnosť oblasť verejného námorného priestoru, ktorú využívajú žalujúci rybári a príjemcovia spornej pomoci ako taká, ale prírodné zdroje, ktoré sa tam nachádzajú. Ako už pritom bolo uvedené v bode 76 vyššie, tieto zdroje sú odlišné a dotknuté subjekty si teda nekonkurujú pri ich využívaní.
- 79 V každom prípade v prejednávanej veci – ako v podstate uvádzajú Komisia a vedľajší účastníci konania, ktorí ju v konaní podporujú – rozpor medzi žalujúcimi rybármi a príjemcami spornej pomoci vo veci prístupu do oblastí plánovaných na prevádzku predmetných veterných elektrární a ich využívania vyplýva z regulačných rozhodnutí francúzskych orgánov týkajúcich sa kontroly a riadenia rôznych spôsobov využívania verejného námorného priestoru. Naopak tento rozpor nevyplýva z „organizovania súťaže“ o uvedený prístup a využívanie týmito orgánmi.
- 80 Ako v tejto súvislosti vyplýva najmä z vysvetlení Francúzskej republiky, povolenie udelené uvedeným príjemcom na prevádzkovanie týchto elektrární v uvedených oblastiach nevyklučuje iné spôsoby využívania týchto oblastí, a najmä rybolov, keďže príslušné orgány uplatňujú zásadu koexistencie týchto jednotlivých spôsobov využívania. Hoci v praxi, ako vyplýva z dokumentov založených do spisu, môžu rybolovné činnosti v týchto oblastiach podliehať obmedzeniam, vyplýva z toho tiež, že tieto obmedzenia zodpovedajú cieľom bezpečnosti a prevencie rizík, ktoré sledujú tieto orgány, a nie výkonu výlučného práva užívania zo strany príjemcov spornej pomoci, ktoré im bolo týmito orgánmi priznané. Prípadné následky týchto obmedzení na hospodársku činnosť žalujúcich rybárov sú teda neoddeliteľne späté s právnou úpravou verejného námorného priestoru a nemožno ich považovať za zvýhodnenie priznané prevádzkovateľom predmetných veterných elektrární oproti rybárskym podnikom, ktoré využívajú tie isté oblasti (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok z 13. marca 2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, bod 62 a citovanú judikatúru).

- 81 Ako navyše uvádzajú samotní žalujúci rybári a ako v podstate zdôrazňuje Francúzska republika, prístup do rybolovných oblastí a ich využívanie podliehajú prísny právny predpisom, ktoré môžu v prípade potreby zakázať rybolovné činnosti v týchto oblastiach, najmä s ohľadom na ciele riadenia rybolovných zdrojov. Žalujúci rybári teda nemajú bezpodmienečné právo na využívanie týchto oblastí, ktorým by „konkurovali“ subjektom oprávneným prevádzkovať lokality nachádzajúce sa v uvedených oblastiach na účely výroby elektrickej energie.
- 82 Žalujúci rybári sa preto nemôžu považovať za dotknuté osoby, ktoré sú oprávnené podať prejednávane žaloby na základe údajného nepriameho konkurenčného vzťahu s príjemcami spornej pomoci.

O existencii rizika konkrétneho vplyvu spornej pomoci na situáciu žalujúcich rybárov

- 83 Na úvod treba uviesť, že ako uviedli žalujúci rybári v replike, kvalifikácia dotknutej osoby nie je striktno podmienená existenciou priameho alebo nepriameho konkurenčného vzťahu. Podľa ustálenej judikatúry pripomenutej v bode 63 vyššie sa totiž tento pojem týka neurčitého okruhu adresátov.
- 84 V tejto súvislosti je pravda, že judikatúra poskytuje niekoľko prípadov situácií, v ktorých Všeobecný súd, ako aj Súdny dvor priznali postavenie dotknutej osoby osobám, ktorých záujmy mohli byť dotknuté poskytnutím pomoci, a to bez toho, aby zisťovali, či tieto osoby boli konkurenčnom vzťahu – hoci aj v nepriamom – s príjemcami tejto pomoci.
- 85 Napríklad v rozsudku zo 16. septembra 1998, Waterleiding Maatschappij/Komisia (T-188/95, EU:T:1998:217, body 79 až 81, 85 a 86), Všeobecný súd priznal spoločnosti distribuujúcej vodu postavenie dotknutej osoby v konaní o pomoci určenej na podporu podnikov na vlastné zásobovanie vodou, pričom príjemcovia uvedenej pomoci boli potenciálnymi zákazníkmi uvedenej spoločnosti.
- 86 Rovnako v rozsudku z 9. júla 2009, 3F/Komisia (C-319/07 P, EU:C:2009:435, body 45 až 60 a citovaná judikatúra), Súdny dvor konštatoval, že žalobca, ktorým bol všeobecný odborový zväz pracovníkov v Dánsku, môže na preukázanie svojho postavenia dotknutej osoby úspešne tvrdiť, že dotknutá pomoc, ktorou bolo oslobodenie od dane v prospech vnútroštátnych a zahraničných námorníkov zamestnaných dánskymi majiteľmi lodí, z ktorej mali *in fine* prospech posledné uvedené osoby, ovplyvňuje jeho „konkurenčné postavenie“ vo vzťahu k ostatným odborovým zväzom pri vyjednávaní kolektívnych zmlúv uplatňujúcich sa na námorníkov.
- 87 Napokon v rozsudku z 24. februára 2021, Braesch a i./Komisia (T-161/18, v odvolacom konaní, EU:T:2021:102), Všeobecný súd konštatoval, že žalobcovia, ktorými boli držiteľia dlhopisov bankovej inštitúcie, ktorá bola príjemcom pomoci poskytnutej Talianskou republikou v rámci reštrukturalizačného plánu, preukázali, že poskytnutie celej tejto pomoci môže mať konkrétny vplyv na ich situáciu. V tejto súvislosti Všeobecný súd konštatoval, že uvedená pomoc a záväzky tohto členského štátu, ktoré zahŕňali opatrenia na rozdelenie nákladov, ktoré mohli viesť k značným finančným stratám v neprospech žalobcov, boli neoddeliteľne spojené, keďže tieto záväzky podmieňovali vyhlásenie zlučiteľnosti pomoci a rozhodnutie, ktorým bola táto pomoc schválená, zároveň stanovilo záväznosť týchto záväzkov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. februára 2021, Braesch a i./Komisia, T-161/18, v odvolacom konaní, EU:T:2021:102, body 39 a 40).

- 88 V skoršej judikatúre, najmä v rozsudkoch uvedených v bodoch 85 až 87 vyššie, však súdy Únie nerozhodovali o rozpore, ako v prejednávanej veci, medzi dvoma rôznymi hospodárskymi činnosťami pri využívaní tej istej oblasti na exploataciu odlišných zdrojov a o údajných negatívnych účinkoch na jednu z týchto činností vyplývajúcich z rozhodnutia vnútroštátnych orgánov poskytnúť pomoc v prospech druhej z týchto činností. Konkrétne prejednávaná vec nastoľuje otázku, či údajné negatívne dopady prevádzky veterných elektrární, na ktoré sa poskytuje sporná pomoc, na ich okolie, najmä na koexistujúce rybolovné činnosti, na morské prostredie a na rybolovné zdroje, možno považovať za konkrétny vplyv poskytnutia tejto pomoci na situáciu dotknutých rybárskych podnikov.
- 89 Hoci v tejto súvislosti nemožno v zásade vylúčiť, že pomoc sa konkrétne dotýka záujmov tretích osôb z dôvodu dopadov, ktoré zariadenie, na ktoré sa poskytuje pomoc, vytvára na svoje okolie, a najmä na iné činnosti vykonávané v jeho blízkosti, z bodov 64 a 73 vyššie vyplýva, že podľa judikatúry musia tieto tretie osoby na to, aby sa mohli kvalifikovať ako dotknuté osoby, z právneho hľadiska dostatočne preukázať riziko takejto konkrétnej dotknutosti. Okrem toho na tento účel nestačí preukázať existenciu uvedených dopadov, ale treba tiež doložiť, že tieto dopady vyplývajú zo samotnej pomoci. V opačnom prípade by sa každý jednotlivец alebo každý podnik so záujmami, ktoré by mohli byť z dôvodu ich umiestnenia dotknuté týmito dopadmi, mohol potenciálne domáhať postavenia dotknutej osoby, čo by bolo zjavne nezlučiteľné s článkom 108 ods. 2 ZFEÚ tak, ako ho vykladá judikatúra (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok z 19. decembra 2019, BPC Lux 2 a i./Komisia, T-812/14 RENV, neuvverejnený, EU:T:2019:885, bod 60 a citovanú judikatúru).
- 90 V prejednávanej veci treba po prvé uviesť – ako tvrdí Komisia a vedľajší účastníci konania, ktorí ju v konaní podporujú –, že údajné riziká dopadu predmetných projektov na rybolovné činnosti v dotknutých oblastiach vyplývajú jednak z rozhodnutí francúzskych orgánov uskutočniť výstavbu týchto projektov v lokalitách, kde sa tieto činnosti vykonávajú, a jednak z rozhodnutí, ktoré tieto orgány môžu prijať na účely regulácie námornej plavby a rybolovu v týchto lokalitách a v ich okolí. Ako zdôrazňuje Francúzska republika, tieto rozhodnutia majú podobu povolení na prevádzkovanie a rozhodnutí o používaní a správe verejného majetku, avšak nie poskytnutia spornej pomoci.
- 91 Po druhé treba uviesť, že rozhodnutia o poskytnutí spornej pomoci nemôžu ovplyvniť výstavbu dotknutých projektov alebo kontrolu a obmedzenie rybolovných činností v oblastiach dotknutých touto výstavbou.
- 92 V prvom rade ako totiž vyplýva z napadnutého rozhodnutia a zo žaloby, a ako potvrdzujú dokumenty týkajúce sa verejných obstarávaní z rokov 2011 a 2013 na predmetné projekty, na ktoré odkazuje toto rozhodnutie, presná lokalizácia umiestnenia týchto projektov bola schválená už v čase týchto verejných obstarávaní a tvorila neoddeliteľnú súčasť ich podmienok.
- 93 Ďalej treba uviesť, že rozhodnutie o poskytnutí pomoci bolo prijaté až po začatí uvedených verejných obstarávaní, keď boli prijaté ponuky vybratých uchádzačov (pozri bod 71 napadnutého rozhodnutia). Okrem toho z napadnutého rozhodnutia ani zo skutočností predložených účastníkmi konania nevyplýva, že opätovné prerokovanie tejto pomoci, ktoré prebehlo v roku 2018 a ktoré sa týkalo len zníženia jej výšky, najmä vzhľadom na technologický a právny vývoj v súvislosti s takýmito projektmi, malo samo osebe vplyv na podmienky tejto výstavby.

- 94 Napokon vyplácanie spornej pomoci vzájomne súvisí so záväzkom francúzskych orgánov opätovne preskúmať túto pomoc v prípade následnej zmeny technických charakteristík predmetných projektov (bod 105 napadnutého rozhodnutia). Okrem toho podmienky poskytovania tejto pomoci stanovujú zníženie výšky pomoci na konci zmluvy s odberateľom elektriny a obmedzenie trvania uvedenej pomoci na 20 rokov, čo je obdobie, po uplynutí ktorého už nebude výroba elektriny dotovaná (body 23 a 24 napadnutého rozhodnutia). Treba však konštatovať, že tento degresívny mechanizmus vyplácania pomoci je úplne nezávislý od údajných rizík dopadu predmetných projektov na činnosti žalujúcich rybárov a nemôže mať na tieto činnosti vplyv, keďže tieto dopady závisia výlučne od prípadných technických a regulačných opatrení prijatých na obmedzenie týchto činností alebo naopak na uľahčenie ich koexistencie s týmito projektmi. Aj po ukončení vyplácania spornej pomoci tak môžu tieto údajné dopady pretrvávajúť nezávisle od tohto vyplácania.
- 95 Po tretie sporná pomoc, ktorá zodpovedá rozdielu medzi výškou výkupných cien za elektrickú energiu vyrobenú v zariadeniach, ktoré sú predmetom dotknutých projektov, a trhovou cenou elektrickej energie, môže mať vplyv len na trhy, na ktorých príjemcovia pomoci pôsobia, a to na naväzujúcich trhoch s elektrickou energiou a prípadne na predchádzajúcich trhoch s dodávkami potrebnými na prevádzku týchto zariadení. Táto pomoc nemôže mať sama osebe dopad na trhy, na ktorých pôsobia samotní žalujúci rybári, čo títo navyše netvrdia.
- 96 Po štvrté, pokiaľ ide o údajné dopady predmetných projektov na rybolovné zdroje a morské prostredie, stačí uviesť, že podobne ako dopady uvedených projektov na výkon rybolovu v dotknutých oblastiach závisia len od rozhodnutí francúzskych orgánov o výstavbe týchto projektov a od technických a regulačných opatrení, ktoré sa na ne vzťahujú a ktoré môžu mať pozitívny alebo negatívny vplyv na tieto dopady. V tejto súvislosti z tvrdení žalujúcich rybárov a vedľajších účastníkov konania, ktorí ich v konaní podporujú, ani zo skutočností, ktoré predložili na podporu týchto tvrdení, nevyplýva, že vyplácanie spornej pomoci súvisí s týmito dopadmi na rybolovné zdroje a morské prostredie. Preto bez toho, aby bolo potrebné preskúmať argumentáciu Komisie a vedľajších účastníkov konania, ktorí ju v konaní podporujú, týkajúcu sa nepreukázania takýchto dopadov, žalujúci rybári nemôžu v nijakom prípade z týchto dopadov vyvodzovať, že majú postavenie dotknutých osôb.
- 97 Z vyššie uvedeného vyplýva, že mechanizmus poskytovania spornej pomoci nesúvisí s údajnými dopadmi predmetných projektov na činnosti žalujúcich rybárov. Tieto dopady sú totiž neoddeliteľne späté jednak s rozhodnutiami francúzskych orgánov o výstavbe týchto projektov v dotknutých oblastiach v rámci ich politiky využívania energetických zdrojov a jednak s právnou úpravou verejného námorného priestoru a technickými opatreniami uplatniteľnými na uvedené projekty. Naopak hoci rozhodnutie týchto orgánov poskytnúť prevádzkovateľom týchto projektov pomoc vo forme povinného výkupu zo strany štátu im poskytuje výhodu oproti výrobcam nedotovanej elektrickej energie, toto rozhodnutie nemá samo osebe vplyv na hospodárske výsledky žalujúcich rybárov. Sporná pomoc tak nemôže mať sama osebe konkrétny vplyv na ich situáciu v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 64 vyššie.
- 98 Tento záver nie je spochybnený jednotlivými tvrdeniami, ktoré uviedli žalujúci rybári na preukázanie existencie súvislosti medzi spornou pomocou a údajnými dopadmi predmetných projektov na ich situáciu.
- 99 Po prvé žalujúci rybári v replike a vo svojich pripomienkach k vyjadreniam vedľajších účastníkov konania, ktorí v konaní podporujú Komisiu, tvrdia, že vyplatenie pomoci je nevyhnutné na realizáciu predmetných projektov a na ich prevádzku.

- 100 V tejto súvislosti na jednej strane, ako vyplýva z oddielu 3.2 usmernení z roku 2008 (stimulačný účinok a nevyhnutnosť pomoci), z ktorého vychádzala Komisia v bodoch 81 až 86 napadnutého rozhodnutia, a zo samotných týchto bodov, nevyhnutnosť pomoci na realizáciu a prevádzku projektov zameraných na ochranu životného prostredia, akými sú dotknuté projekty, je práve podmienkou ich zlučiteľnosti. Konkrétne podľa bodu 146 písm. c) usmernení z roku 2008 musí dotknutý členský štát na preukázanie stimulačného účinku pomoci doložiť, že investícia by bez pomoci nebola dostatočne zisková. Pripustiť, ako tvrdia žalobcovia, že riziko konkrétneho vplyvu spornej pomoci na ich činnosti je preukázané zo samotného dôvodu nevyhnutnosti pomoci pre existenciu uvedených projektov, by teda znamenalo potenciálne priznať postavenie dotknutej osoby každému podniku alebo každému jednotlivcovi, na ktorých záujmy by uvedené projekty mohli mať dopad, čo, ako bolo uvedené v bode 89 vyššie, nemožno akceptovať. Okrem toho treba uviesť, že takéto poňatie postavenia dotknutej osoby by v praxi umožnilo systematické spochybňovanie rozhodnutí o nevznesení námietok týkajúcich sa pomoci na ochranu životného prostredia takýmito podnikmi alebo takýmito jednotlivcami, keďže riziko konkrétneho vplyvu na ich situáciu by sa automaticky preukázalo z dôvodu nevyhnutnosti tejto pomoci.
- 101 Na druhej strane treba uviesť, že argumentácia žalujúcich rybárov sa v prejednávanej veci netýka, ako v podstate vyplýva z repliky, samotných účinkov spornej pomoci, ale účinkov rozhodnutí o výstavbe veterných elektrární na mori, ktorých sa predmetné projekty týkajú a ktoré podľa nich znamenajú najmä úplný alebo čiastočný zákaz rybolovných činností, ako aj technické obmedzenia, ktoré sťažujú ich vykonávanie v dotknutých oblastiach. Ako teda naznačujú vedľajší účastníci konania, ktorí v konaní podporujú Komisiu, žaloba proti napadnutému rozhodnutiu predstavuje do určitej miery len pokračovanie žalôb podaných žalujúcimi rybármi proti rozhodnutiam francúzskych orgánov verejnej moci týkajúcim sa týchto projektov na vnútroštátnych súdoch. Z článku 194 ods. 2 druhého pododseku ZFEÚ pritom vyplýva, že Zmluvy sa nedotýkajú práva členských štátov určiť podmienky na využívanie svojich energetických zdrojov, zvoliť si medzi rôznymi zdrojmi energie a určiť, aká bude všeobecná štruktúra ich zásobovania energiou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. septembra 2020, Rakúsko/Komisia, C-594/18 P, EU:C:2020:742, bod 48).
- 102 Aj keď teda žalujúci rybári môžu mať záujem napadnúť na vnútroštátnych súdoch rozhodnutia a voľbu francúzskych orgánov v súvislosti s využívaním veternej energie na mori z dôvodu možných vplyvov tohto využívania na ich situáciu, táto okolnosť však nepostačuje na to, aby im bolo priznané postavenie dotknutej osoby v rámci konania vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa vyplácania štátnej pomoci podnikom, ktoré sa podieľajú na vykonávaní uvedených rozhodnutí alebo uvedenej voľby.
- 103 Po druhé skutočnosť, že žalujúci rybári vykonávajú – ako tvrdia – činnosť všeobecného záujmu, ktorá má podľa článku 39 ZFEÚ význam a osobitný status, nemožno v rozpore s tým, čo tvrdia, v prejednávanej veci zohľadniť.
- 104 V tejto súvislosti je síce potrebné najskôr pripomenúť, podobne ako uviedli žalujúci rybári, že ciele definované v článku 39 ZFEÚ, ktoré možno uplatniť aj na spoločnú politiku rybolovu na základe článku 38 ods. 1 ZFEÚ, spočívajú najmä v zabezpečení primeranej životnej úrovne poľnohospodárskeho obyvateľstva a ich vykonávanie musí okrem iného zohľadňovať osobitnú povahu poľnohospodárskej činnosti, ktorá vyplýva zo sociálnej štruktúry poľnohospodárstva a zo štrukturálnych a prirodzených rozdielov medzi jednotlivými poľnohospodárskymi oblasťami.

- 105 V prejednávanej veci je však potrebné uviesť, že podľa bodov 74 až 79 napadnutého rozhodnutia je cieľom spornej pomoci rozvoj výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie, a to najmä so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľa Francúzskej republiky zvýšiť podiel týchto zdrojov energie na konečnej spotrebe elektrickej energie. Tieto ciele však vôbec nesúvisia s cieľmi spoločnej politiky rybolovu vymedzenými v článku 39 ZFEÚ.
- 106 Ďalej treba pripomenúť, že pokiaľ ide o poskytovanie takej pomoci, ako je sporná pomoc, Súdny dvor na základe 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ rozhodol, že v súlade s týmto ustanovením musí štátna pomoc spĺňať dve podmienky, pričom prvou podmienkou je, že musí byť určená na uľahčenie rozvoja určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, a druhou podmienkou, ktorá je formulovaná negatívne, je, že nesmie nepriaznivo ovplyvniť podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom. Toto ustanovenie teda nepodmieňuje zlučiteľnosť pomoci splnením podmienky spočívajúcej v sledovaní cieľa spoločného záujmu, a to bez toho, aby bola dotknutá skutočnosť, že rozhodnutia, ktoré v tejto súvislosti prijíma Komisia, musia dbať na dodržiavanie práva Únie (rozsudok z 22. septembra 2020, Rakúsko/Komisia, C-594/18 P, EU:C:2020:742, body 19 a 20).
- 107 Otázka, či by sa v rámci preskúmania spornej pomoci mali zohľadniť ciele spoločného záujmu uvedené v článku 39 ZFEÚ, ako navrhujú žalujúci rybári, je teda s ohľadom na podmienky stanovené v článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, ktoré boli pripomenuté v bode 106 vyššie, irelevantná. Túto otázku preto nemožno zohľadniť pri posudzovaní ich postavenia ako dotknutých osôb. Právo dotknutej osoby predložiť pripomienky v rámci konania vo veci formálneho zisťovania, a teda, ako bolo pripomenuté v bode 62 vyššie, napadnúť rozhodnutie o neveznesení námietok, ktorým sa implicitne odmieta začatie tohto konania, sa totiž musí posudzovať so zreteľom na cieľ tohto konania, ktorým je najmä umožniť Komisii získať všetky potrebné stanoviská, pokiaľ jej prvé preskúmanie pomoci neumožnilo prekonať všetky ťažkosti spojené s overením zlučiteľnosti tejto pomoci s vnútorným trhom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. septembra 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland a i./Komisia, C-817/18 P, EU:C:2020:637, bod 76 a citovanú judikatúru).
- 108 Napokon údajné riziká dopadu predmetných projektov na vykonávanie rybolovu v dotknutých oblastiach, ako aj na rybolovné zdroje a morské prostredie v nijakom prípade nemôžu – za predpokladu, že boli preukázané – predstavovať dôkaz, že predmetná pomoc je v rozpore s cieľmi stanovenými v článku 39 ZFEÚ.
- 109 Na jednej strane ciele definované v článku 39 ZFEÚ nemožno vzhľadom na ich veľmi všeobecnú povahu spochybníť z dôvodu možného negatívneho vplyvu uvedených projektov na činnosti žalujúcich rybarov.
- 110 Na druhej strane, ako už bolo uvedené v bode 81 vyššie, žalujúci rybári nemajú bezpodmienečné právo na využívanie verejného námorného priestoru, ktorý zahŕňa ich rybolovné oblasti, a ako sami uvádzajú, ich činnosti už podliehajú obmedzeniam z dôvodu právnej úpravy, ktorá je uplatniteľná na tieto oblasti. Navyše ako vyplýva najmä z máp intenzity ich rybolovu, ktoré boli priložené k žalobe, lokality, kde majú byť predmetné projekty umiestnené, pokrývajú len časť týchto oblastí a netvrdí sa, ani sa nepreukázalo, že by tieto projekty mohli spochybníť ich životnú úroveň alebo sociálnu štruktúru drobného rybolovu v týchto oblastiach. Okrem toho, ako už bolo uvedené v bode 80 vyššie, na rozdiel od toho, čo sa zdá, že naznačujú títo žalobcovia, dokumenty predložené Francúzskou republikou svedčia o vôli francúzskych orgánov umožniť koexistenciu rybolovných činností a dotknutých veterných elektrární na mori.

- 111 Po tretie žalujúci rybári v replike tvrdia, že v každom prípade majú záujem podať žalobu proti napadnutému rozhodnutiu z dôvodu, že niektorí z nich podali proti povoleniam na prevádzku dvoch z dotknutých projektov žaloby na vnútroštátne súdy.
- 112 V tejto súvislosti stačí pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry platí, že záujem na konaní a aktívna legitimácia predstavujú odlišné podmienky prípustnosti, ktoré musí fyzická alebo právnická osoba spĺňať kumulatívne, aby mohla podať žalobu o neplatnosť podľa článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ (pozri rozsudok zo 17. septembra 2015, Mory a i./Komisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, bod 62 a citovanú judikatúru). Aj keby konania na vnútroštátnych súdoch priznali žalujúcim rybárom záujem na konaní proti napadnutému rozhodnutiu, treba uviesť, že ako vyplýva najmä z judikatúry pripomenutej v bode 62 vyššie, otázka, či je žalobca dotknutou osobou v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia 2015/1589, a z tohto dôvodu môže napadnúť rozhodnutie o nevznesení námietok, sa týka aktívnej legitimácie uvedeného žalobcu.
- 113 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalujúci rybári z právneho hľadiska dostatočne nepreukázali riziko konkrétneho vplyvu spornej pomoci na ich situáciu. Žaloba proti napadnutému rozhodnutiu sa teda musí v rozsahu, v akom sa ich týka, zamietnuť ako neprípustná.

O postavení prvej žalobkyne ako dotknutej osobe

- 114 Pokiaľ ide o prvú žalobkyňu, ktorou je družstevná spoločnosť, ktorá bola založená rybármi z obce Tréport a okolitých prístavov s cieľom združovať nákup a ďalší predaj palív, mazív a tukov (pozri bod 1 vyššie), treba uviesť, že jej činnosť závisí od hospodárskych rozhodnutí jej klientely, a nie od vyplácania spornej pomoci. V nijakom prípade teda neexistuje spojitosť medzi týmto vyplácaním a vývojom tejto činnosti, a to tým viac, že ako vyplýva z príloh žaloby predložených v tejto súvislosti, táto klientela sa neobmedzuje na žalujúcich rybárov, ale zahŕňa približne 70 profesionálnych členov registrovaných v regióne Hauts-de-France, v Normandii a Bretónsku. Navyše mapy hustoty výskytu plavidiel – klientov prvej žalobkyne, ktoré boli takisto založené do spisu, naznačujú väčší rozsah činností než u žalujúcich rybárov. Z toho vyplýva, že riziko konkrétneho vplyvu spornej pomoci na jej situáciu nie je v nijakom prípade preukázané a že túto žalobkyňu nemožno považovať za dotknutú osobu. Žaloba proti napadnutému rozhodnutiu sa preto musí v rozsahu, v akom sa jej týka, takisto zamietnuť ako neprípustná.
- 115 Vzhľadom na vyššie uvedené a bez toho, aby bolo potrebné preskúmať argumentáciu Komisie, že žalobcovia nemajú osobitné postavenie v zmysle rozsudku z 15. júla 1963, Plaumann/Komisia (25/62, EU:C:1963:17), a najmä, že ich postavenie na trhu nie je spornou pomocou zásadne dotknuté, treba dospieť k záveru, že žiadny zo žalobcov nie je aktívne legitimovaný podať žalobu proti napadnutému rozhodnutiu.
- 116 Žaloba sa preto musí zamietnuť ako neprípustná.

O trovách

- 117 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku sa účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, uloží povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 118 Keďže žalobcovia nemali vo veci úspech, je opodstatnené uložiť im povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhmi Komisie.

- 119 Keďže podpredseda Všeobecného súdu uznesením z 2. júla 2021, Bourel a i./Komisia (T-777/19 R, neuverejnené, EU:T:2021:407), rozhodol, že o trovách konania o nariadení predbežného opatrenia sa rozhodne neskôr, je potrebné o týchto trovách rozhodnúť. V tejto súvislosti, keďže šiesty a jedenásty žalobca nemali v tomto konaní úspech, je opodstatnené uložiť im povinnosť nahradiť trovy tohto konania v súlade s návrhmi Komisie.
- 120 V súlade s článkom 138 ods. 1 rokovacieho poriadku Francúzska republika znáša svoje vlastné trovy konania.
- 121 Podľa článku 138 ods. 3 rokovacieho poriadku Všeobecný súd môže rozhodnúť, že vlastné trovy konania znášajú aj iní vedľajší účastníci konania než vedľajší účastníci uvedení v odsekoch 1 a 2 tohto ustanovenia.
- 122 V prejednávanej veci treba rozhodnúť, že iní vedľajší účastníci konania než Francúzska republika znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora)

rozhodol takto:

- 1. Žaloba sa zamieta.**
- 2. Coopérative des artisans pêcheurs associés (CAPA) Sarl a ďalší žalobcovia, ktorých mená sú uvedené v prílohe, sú povinní nahradiť trovy konania.**
- 3. David Bourel a ďalší žalobcovia vo veci T-777/19 R, ktorých mená sú uvedené v prílohe, sú povinní nahradiť trovy konania o nariadení predbežného opatrenia.**
- 4. Francúzska republika, Comité régional des pêches maritimes et des élevages marins des Hauts-de-France (CRPMEM), Fonds régional d'organisation du marché du poisson (FROM NORD), Organisation de producteurs CME Manche-Mer du Nord (OP CME Manche-Mer du Nord), Ailes Marines SAS, Éoliennes Offshore des Hautes Falaises SAS, Éoliennes Offshore du Calvados SAS, Parc du Banc de Guérande SAS, Éoliennes en Mer Dieppe Le Tréport SAS, Éoliennes en Mer Îles d'Yeu a de Noirmoutier SAS znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Van der Woude

Costeira

Gratsias

Känčeva

Perišin

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 15. septembra 2021.

Podpisy